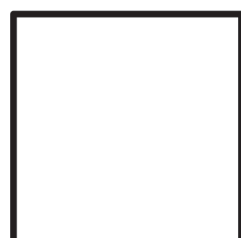

REKOSNTRUKCE MASARYKOVA NÁMĚSTÍ - NOVÝ ZAČÁTEK

TEXTOVÁ ČÁST

ANOTACE

Náměstí chápeme jako scénu veřejného života, kde jednotliví aktéři hrají určité role a kde mají jednotlivé prostory svůj význam. Chápeme ho jako místo, kde můžeme hledat symboliku a kde se odehrává podstatná část života a chodu obce. Co ale znamená kvalitní a fungující náměstí? Jakým způsobem ovlivňují současné tendence a způsob života podobu českých náměstí a jakým způsobem se připravit na výzvy přicházející? To jsou obecné otázky sloužící jako východiska našemu navrhování.

Mimo materiální a technickou potřebu obnovy náměstí bude třeba řešit mobilitu, udržitelnost, přístupnost či vizuální, světelný nebo hlukový smog. Nesmíme také zapomenout na fakt, že města se čím dál více budou muset orientovat na volný čas lidí a klima. Bude potřeba moderovat turismus a komerční využití v parteru, stejně jako připravovat vhodný provozní program. Vše výše zmíněné není vhodné řešit pravidly a příkazy. Mnohem lépe k tomu slouží správně navržený prostor, který přináší adekvátnost, bezpečnost, estetickou kvalitu a motivuje lidi i jednotlivé aktéry k určitému chování.

Z území pro automobily se stává společný prostor pro město a jeho obyvatele. Náměstí opět patří radnici, kostelu a lépe integruje společenské akce i každodenní život. Většina plochy je v jednom materiálu a jedné výškové úrovni. Chceme ponechat důstojný volný prostor životu města a připojit parter okolních domů. Inspiraci hledáme v historických fotografiích i dobrých příkladech tolik obdivovaných italských městech. Přidáváme několik prvků, které v celé ploše vytvářejí charakteristické oblasti s vlastním charakterem. Nové pítko, dva shluky stromů nebo vodní prvek navazující na historickou kašnu. Vše umísťujeme tak, abychom nebránili konání velkých společenských akcí, které jsou pro město typické a pro veřejný prostor i život zcela zásadní. Stávající dlažbu recyklujeme. V symbolické rovině připomínáme původní stopu kostela, stejně jako podtrhujeme prostor mezi radnicí a kostelem jeho vyčištěním a osazením dominantních stožárů.

Navazující ulice pouze kultivujeme. Zásadní úpravou však prochází ulice Nádražní, která se mění na velkorysou pěší zónu otevřenou směrem do parku. Od náměstí ponecháváme výhled na budovu nádraží. Průhledy i uzlové body jsou pro nás ve veřejném prostoru velmi důležité.

Mimo řešené území nastiňujeme i možnou úpravu předprostoru nádraží a navrhujeme malý altán do parku.

ÚVOD A ŠIRŠÍ VZTAHY

Náměstí chápeme jako scénu veřejného života, kde jednotliví aktéři hrají určité role a kde mají jednotlivé prostory svůj význam. Chápeme ho jako místo, kde můžeme hledat symboliku a kde se odehrává podstatná část života a chodu obce. Co ale znamená kvalitní a fungující náměstí? Jakým způsobem ovlivňují současné tendence a způsob života podobu českých náměstí a jakým způsobem se připravit na výzvy přicházející? To jsou obecné otázky sloužící jako východiska našemu navrhování.

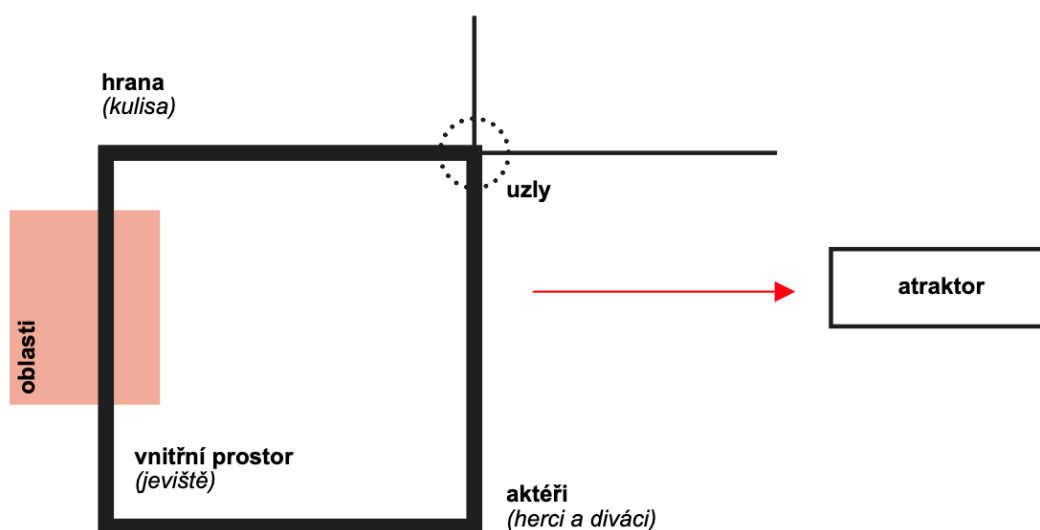

Schéma scény náměstí a jednotlivých základních atributů. Atraktor je převládající, významný nebo signifikantní prvek prostoru. V našem případě je to volná plocha absorbující aktivity a prvky po jejím obvodu a umožňující užívání náměstí tradičním způsobem v celé ploše. Zde v každodenním životě při jeho křížování i při kulturních a společenských akcích.

Řešené území se nachází v přirozeném historickém středu Uherského Hradiště. Oproti jiným městům a náměstím si stále zachovává mnoho kvalit dobře fungujícího veřejného prostoru. Na náměstí se koná velké množství společenských a kulturních akcí a živo je zde i přes všední den. Okolní parter je poměrně aktivní, lidé chodí pěšky nebo jezdí na kole. Náměstí slouží jako místo setkávání a kašna je výrazným bodem setkávání. Česká náměstí neodpovídají ideálu. Masarykovo náměstí se mu však může velmi dobře přiblížit. Náměstí stačí pročistit, uspořádat a lehce doplnit. Je potřeba reagovat na nové okolnosti a kvalitně nastavit další etapu nejvýznamnějšího veřejného prostoru Uherského Hradiště.

ARCHITEKTONICKO - URBANISTICKÉ ŘEŠENÍ

Střed musí být nejprve prázdný, má-li obsáhnout vše, co jej obklopuje. Je podpořena všesměrná prostupnost a pobytovost Masarykova náměstí tak, aby zde fungoval každodenní život i výjimečné události (LFŠ, Beachové léto, Slavnosti, trhy apod.) Cítíme

potřebu náměstí dodat (či navrátit) určitou vznešenou a monumentální vrstvu. Definujeme hrany kde náměstí začíná

Většina plochy je pojednána v jednom materiálu a jedné výškové úrovni. Rádi bychom recyklovali a znovu použili stávající dlažbu, která by byla doplněna novými kostkami rozprostřenými v ploše. Snažíme se implementovat ekologická a ekonomická řešení. Původní stopa kostela by byla připomenuta zvýšenou hustotou nových světlejších kostek. Připomenutí kostela takovým způsobem považujeme za adekvátní a důstojné řešení. Hravým způsobem jsou do plochy rozmístěny pruhy tmavé dlažby. Ty přináší malou všednodenní hru i do života uživatelů, kteří mohou zkoumat, na který významný bod pruh míří.

Dopravu minimalizujeme a navrhujeme obousměrnou komunikaci pouze v ulici Poštovní, která ústí v malé parkoviště na ploše náměstí. Nevede-li přes náměstí důležitá dopravní spojnice, zatěžující doprava zde být nemá. Zásobování je samozřejmě zajištěno v omezeném režimu, stejně jako by se řešily individuální požadavky např. pro invalidní obyvatele. Dlažba běžně pojížděné plochy a parkování je barveně odlišená.

Náměstí osazujeme novými skupinami stromů. Bosquet je přírodním “měkkým” pokojem na náměstí. Skupina stromů poskytuje stinné místo k pobytu na lavičkách kolem, dlažba je zde skládána s širokou spárkou, s vhodnými vsakovacími podmínkami.

Mimo to přidáváme prvky sloužící osvěžení a doplňující modrozelenou infrastrukturu. Historickou kašnu vsazujeme do obdélníku hladké žulové dlažby, v jehož přední části navrhujeme zabudovat fontánové trysky. Kašnu opět vtahujeme do života náměstí, jako tomu historicky bývalo. Na druhé straně náměstí při ústění ulice Nádražní a Protzkarova je navrženo dlouhé pítko ve tvaru vyvýšeného koryta. Tento objekt obě ulice zakončuje a utužuje zpevňuje roh náměstí.

Důležitým místem je předprostor kostela a radnice. Myslíme si, že nejvíce jej zdůrazníme čistotou a totální absencí motorové dopravy. Před radnicí umístíme tři symbolické stožáry - pruty nesoucí nejdůležitější symboly města a vlajky. Před kostelem je pouze posezení. Při svatbách, pohřbech, mších a jiných akcích potřebujeme volný a zabezpečený předprostor pro shlukování návštěvníků, tvoření špalíru i pouhé čekání.

Blíže ke stromům směrem k poště je navrženo pevné posezení na lavičkách s opěradly, na které navazuje stromořadí s plochou pro parkování několika automobilů. Svůj adekvátní předprostor dostala i budova pošty. Mimo drobný mobiliář zde najdeme dlouhou dřevěnou lavici sloužící nejen pro posezení, ale rovněž jako pult pro manipulaci s balíky apod.

Stávající dvě stromořadí ponecháváme a do budoucna je navrhujeme obnovovat. Principiálně nahrazují loubí, vytváří stín a definují odlišné charakterity uvnitř a vně. V severním

stromořadí navrhujeme posezení bez opěradla vždy v každé druhé mezeře. Rabátka obou alejí umístíme do výškové úrovně dlažby a osazujeme ochranou propustnou mříží. Mimo uspořádání jednotlivých akcí města navrhujeme v severozápadní části hlavní plochy místo pro foodtruck, který by mohl aktivovat střed náměstí a zároveň by nezabíral místo celoročně a napevno. Rovněž je možné umístění prodejních stánků “malých trhů” pod koruny stromů severního stromořadí. Ty by však neměly být pevnými prvky, ale spíše mobilní a sbalitelné.

Navazující ulice pouze kultivujeme. Ulice Prostřední byla nedávno rekonstruována a nijak do ní tedy nezasahujeme. Nezasahujeme do ulice Josefa Stancla ani do ulice Havlíčkova, ikdyž si myslíme, že například umístění modelu města v jejím vyústění není v nové koncepci náměstí příliš vhodné. Ulice poštovní získává větší míru propojení s náměstím i přesto, že je zde vedena doprava. Chodníky budou dlážděny stejným způsobem jako plocha náměstí a vozovka bude dlážděna dlažbou skládanou do vějíře. Celá ulice bude od začátku zvednuta do výškové úrovně náměstí. Ulici U Reduty navrhujeme předláždít obdobně jako náměstí, neboť ji vnímáme spíše jako záliv náměstí a nikoli svébytnou ulici. Ulice Protzkárova by podle nás mohla být ponechána ve stávajícím dláždění. Doporučujeme však odstranit prvky tvořící bariéru, jako jsou květináče, fontána a nevhodné lavičky nahradit novým a jednotným mobiliářem.

NÁDRAŽNÍ ULICE

Velkou proměnou projde ulice Nádražní. Z utrápené hlavní spojnice mezi náměstím a nádražím se stane důstojný pěší bulvár spojující se s parkem a aktivující parter. Ulici Nádražní navrhujeme v hlavním koridoru dláždít dlažbou užitou pro náměstí. Vymezená bude opět trasa zásobovací cesty pro občasné pojiždění aut. dopravou. Podélně s hranou parku vysazujeme nové stromy a snažíme se park k ulici přimknout. V tomto místě používáme dlažbu, která se vyskytuje na cestách parku. Mezi stromy se nachází posezení různého charakteru a při stromech liniově vedené osvětlení ulice směřující průhledem na štít nádražní budovy. Zakončení směrem k náměstí je sevřeno fasádou kolejní budovy. Pro tuto část ulice navrhujeme mírně odlišný charakter. Vzniklo by zde posezení na dlouhých a více tvarovaných lavicích doplněné o výtvarné prvky. Rovněž osvětlení odpovídá modernímu útulnému městskému prostoru a je zavěšeno na budovy. Na začátku ulice od nádraží by se vyskytovaly informační tabule města.

Velmi důležité je zakončení ulice u budovy nádraží. Nově upravený prostor ulice by neměl končit banálním přechodem a prostorem plným bariér a parkování. I když je oblast mimo řešené území, navrhujeme možnou úpravu tohoto prostoru. Kolmo na osu nádraží by mohl navazovat pruh pro pěší dlážděný stejnou dlažbou jako ulice Nádražní a hlavní plocha Masarykova náměstí. Tento pás by přirozeně směřoval přes silnici do parku, kde by vznikl rohový prostor vytvářející uzel/kloub mezi ulicí a tímto pásem. V místě přechodu by byla vo-

zovka zvednuta do stejné výšky. Jihovýchodně situované parkování u nádraží by mohlo zůstat, naopak doporučujeme jeho nahrazení v severní části stromy a měkčím povrchem - např. mlatem. Vedle tohoto placu by navíc na vyvýšené části vozovky mohlo být rychlé parkování pro dva automobily K+R.

AKCE NA NÁMĚSTÍ

Hlavní plochu ponecháváme co nejvíce variabilní. Víme, že společenské a kulturní akce jsou důležitou součástí místa. V rámci návrhu prezentujeme tři základní uspořádání pro tři akce - Beachové léto, Letní filmovou školu a Vánoční trhy. Pro jednotlivé akce by byly v ploše připraveny přípojně body hlavních prvků. Nové vodní prvky náměstí zůstávají při jednotlivých akcích použitelné.

Vánoční trhy

Vánoční strom se oproti dosavadnímu uspořádání přesouvá blíže ke středu náměstí. Je dominantou prostoru. Západní plocha zůstává volná pro trhy a pódium s koledníky. To je umístěno před novým shlukem stromů, která částečně zakrývá neestetickou zadní část pódia. Na východní části je pak betlém a zbylá část trhů. Podobné rozmístění bez stromu je použitelné i pro slavnosti vína a podobné akce.

Beachové léto

Rozšíření plochy o současné parkování umožňuje posunutí dějiště blíže ke stromořadí a tím je zajištěn lepší výhled návštěvníků na pódium při zachování východo-západní orientace volejbalového kurtu. Pódium je navrženo ve stejném místě jako při vánočních trzích.

Letní filmová škola

Volná plocha náměstí vytváří ještě větší kino než dříve. Plátno je umístěno v čele náměstí před kostelem. Doprovodné stánky a aktivity jsou po okraji plochy náměstí. Možnost shromáždění velkého množství lidí lze využít i při koncertech.

HOSPODAŘENÍ S DEŠŤOVOU VODOU A KLIMA NÁMĚSTÍ

Hospodaření s dešťovou vodou bude do budoucna velké téma nejen pro centra měst a obcí. V rámci tak zásadní proměny náměstí nelze tuto složku opomenout. V ploše náměstí ponecháváme stávající stromořadí po obou delších stranách. Přirozeně jsou to místa s lepším mikroklimatem. Zdravé a velké stromy mají nejefektivnější dopad na ochlazování ovzduší. Navíc bychom rádi jednotlivé stromy propojili v jejich kořenovém systému strukturním substrátem pro lepší výměnu vzduchu, absorpci vody a její efektivnější předání zpět

stromům. Rabata stromů budou dále propustná a jejich velikost bude zachována. Nově vysazené shluky stromů i alej při parku v ulici Nádražní budou rovněž místem s příznivým mikroklimatem. V ulici budou rabata mlatová, naopak na náměstí u nových stromů bude realizována dlažba se širokou spárkou pro dobré vsakování vody.

V rámci hospodaření s dešťovou vodou považujeme za důležité realizovat sběr dešťových vod z okolních domů a její akumulaci v podzemních nádržích pod plochou náměstí a v parku. Voda by sloužila pro zalévání, kropení (ochlazování a čištění) a další servisní činnosti. V případě přebytků by se voda vsakovala v místě. Zlepšení klima a rozšíření modré infrastruktury by navíc podporovaly dva nově umístěné prvky. Pítka v severozápadním rohu náměstí a fontánové trysky před historickou kašnou.

DOPRAVA ANEB KLIDNÉ A BEZPEČNÉ NÁMĚSTÍ

Současná dopravní situace na náměstí není příliš uspokojivá a zabírá jeho velkou část včetně důležitého prostoru před radnicí a kostelem. Z dopravní analýzy okolí je zcela jasné, že pro tak intenzivní dopravu na hlavním prostranství města není opodstatněná. Chceme-li kvalitní, bezpečný a současný veřejný prostor, je žádoucí nesmyslnou dopravu eliminovat a navrhnout kvalitní a komplexní řešení pohybu autem v centru města. Na náměstí navrhujeme omezené množství parkovacích stání vlevo od vjezdu z Poštovní ulice. Na začátku ulice by byla umístěna informační tabule s počtem volných míst. Druhá by byla při křížení ulic Kollárova a Svatováclavská. Oproti stávajícímu systému navrhujeme objezd náměstí přes druhý roh a pouze jedním směrem. Trasa však slouží pouze pro zásobování a dopravní obsluhu. V případě potřeby by mohla sloužit i rezidentům s kartičkou ZTP. Část ulice Nádražní přiléhající k parku je navržena jako obousměrná, rovněž v omezeném režimu pouze pro zásobování a výjezd z jednosměrné objízdné zásobovací trasy náměstí. Otočení při jízdě od nádraží je umožněno na konci parku. Celá ulice je v jednotné výšce povrchu a najíždí se do ní přes zpomalovací část zvednuté vozovky před nádražím. V případě potřeby by mohla i tato ulice mohla soužit rezidentům s kartičkou ZTP. Při všech vjezdech do zásobovacích a obslužných částí jsou navrženy hydraulické sloupky.

OSVĚTLENÍ A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

V rámci návrhu používáme několik principů osvětlení náměstí a dalších řešených ploch. Hledáme místa a jejich charakter a nesnažíme se náměstí přesvětlovat. Chceme navodit příjemný a bezpečný pocit s různými atmosférami. Celý obvod náměstí mimo specificky nasvětlované budovy bude osvětlen skrze intimní osvětlení umístěné na fasádách domů a orientované tak, aby neoslňovalo obyvatele a provozny nad přízemím. Hlavní plocha bude nasvětlena pouze linií lamp při jižním stromořadí. Architektonické osvětlení bude instalováno u radnice a nových stožárů, další bude mířit na kostel a historickou kašnu s novým vodním prvkem. Ulici Nádražní navrhujeme nasvětlit dvěma principy. V části u náměstí je za-

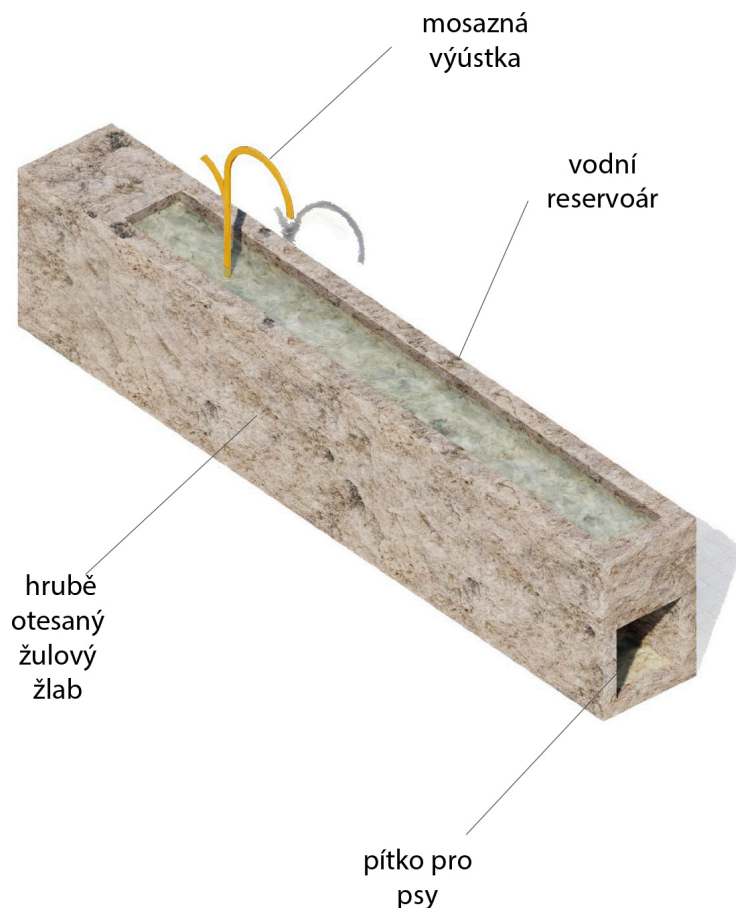
věšeno osvětlení na ocelových lanech. V části navazující na park jsou pak při jeho hraně středně vysoké lampy vedoucí až k silnici před nádražím. Jejich charakter je odlišný od lamp umístěných na náměstí a spíše odkazuje na nádražní estetiku a tím spojuje cíl ulice s jejím charakterem. Ulice Protzkarova a ulice Poštovní bude nasvětlena klasickými uličními lampami.

Mimo osvětlení jsou na náměstí umístěny i podzemní kontejnery na odpad. Ty navrhujeme při zásobovací trase mezi ulicí Poštovní a Havlíčkova. Další prvky mobiliáře a infrastruktury (stojany na kola, koše atp.) jsou rozmístěny rovnoměrně a na ústích ulic a jiných potřebných místech.

NOVÝ PRVEK NÁMĚSTÍ - PÍTKO

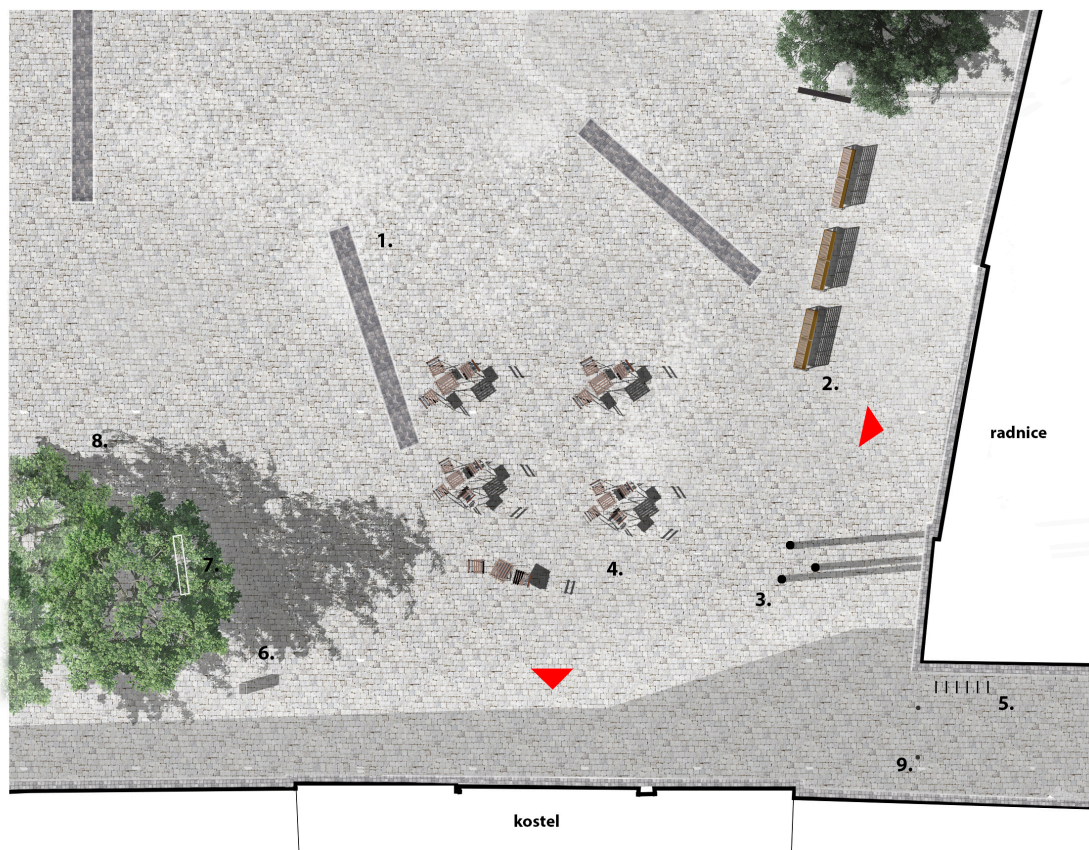
Hlavní nový objekt náměstí. Vyniká čistotou zpracování a nadčasovostí. Blok otesané žuly, z něj vyčnívá elegantní mosazná výústka. Voda tekoucí z ní čerí hladinu ve žlabu. Voda z koryta pomalu odtéká do spodní nádrčky, která slouží pro ochlazení čtyřnohých mazlíčků uživatelů náměstí. Pítko nemá ambici exhibovat a šokovat.

Chce pouze zůstat krásné dalších sto let a být důstojným partnerem hlavní kašny.

PROSTOR PŘED KOSTELEM A RADNICÍ

výřez předprostoru kostela sv. Františka Xaverského a radnice

1. směrové pruhy z tmavé dlažby	5. stojany na kola	9. sloupky
2. posezení na pevných lavičkách s opěradly	6. odpadkový koš	
3. radniční stožáry s nasvětlením	7. drátěná lavička bez opěradla- posezení pod stromy	
4. mobilní sezení - židličky a stolky	8. Bosquet - shluk stromů - přídání obyvatel	

Do předprostoru dvou nejvýznamnějších budov na náměstí nechceme vstupovat příliš ambiciózně nebo kreativně. Naší ambicí je důstojnost prostoru vyzdvihnout v jeho čistotě. Návrh celého náměstí na výsledků spolupracuje. V tomto rohu není navržena žádná doprava. Před kostelem je pouze posezení. Při svatbách, pohřbech, mších a jiných akcích potřebujeme volný a zabezpečený předprostor pro shlukování návštěvníků, tvoření špalíru i pouhé čekání. Před radnicí umístíme tři stožáry - pruty nesoucí nejdůležitější symboly města a vlajky. Obě budovy svou symbolickou i výtvarnou hodnotou na čisté ploše vyniknou a naším cílem jim není konkurovat, ale dát prostor.

PRINCIP PRÁCE S DLAŽBOU V HLAVNÍ PLOŠE

Většina plochy náměstí i ulice Nádražní je pojednána v jednom materiálu a jedné výškové úrovni. Rádi bychom recyklovali a znovu použili stávající dlažbu, která by byla doplněna novými kostkami rozprostřenými v ploše. Naše řešení je silné v detailech a jemnostech. Snažíme se implementovat ekologická a ekonomická řešení. Doplnění bychom rádi přiznali a nové kostky bychom nepravidelně rozprostřeli do dláždění. Vznikl by tak jednodušší strakatý povrch, který ozvláštňujeme další prací s dlažbou ve specifických místech. Domy lemuje dvouřádek nové větší kostky, kterou jsou v ploše vyznačeny i další rozhraní (např. zásobovací cesta). Původní stopa kostela by byla připomenuta zvýšenou hustotou nových světlejších kostek. Připomenutí kostela takovým způsobem považujeme za adekvátní a důstojné řešení. Hravým způsobem jsou do plochy rozmístěny pruhy tmavé dlažby. Ty přinášejí malou všednodenní hru i do života uživatelů, kteří mohou zkoumat, na který významný bod pruh míří.

PROSTOR OKOLO HISTORICKÉ KAŠNY

Prostor okolo historické kašny je pro nás v rámci celého řešení významnou oblastí náměstí. Historicky byla kašna na náměstí důležitým zdrojem vody. Dnes má pro uživatele spíše vý-

tvárnou a historickou hodnotu. Tu bychom rádi ponechali, ale zároveň ji vtáhli zpět do aktivního užívání. Původní kašnu vsazujeme do obdélníku hladké žulové dlažby, v jehož přední části navrhujeme zabudovat fontánové trysky. Kašna je v těsné blízkosti původního severního stromořadí a rovněž nové skupině stromů. Mezi kašnou a stromy by tak mohlo vznikat neformální posezení na mobilních židličkách a stolicích. Novým vodním prvkem by běžely děti. Starší by seděli na lavičkách ve stínu stromů, odkud by dění pozorovali.

